

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Eureka-Onderwijs te KESSEL-LO

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	103424
Instelling	Eureka-Onderwijs
Directeur	Anny COOREMAN
Adres	Diestsesteenweg 722 - 3010 KESSEL-LO
Telefoon	0478732914
Fax	016-35.64.32
E-mail	school@eurekaleuven.be
Website	http://www.eurekaonderwijs.be
Bestuur van de instelling	VZW Steunfonds Eureka Onderwijs
Adres	Diestsesteenweg 722 - 3010 KESSEL-LO
CLB	Vrij CLB Leuven
Adres	Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	07-01-2014, 8-01-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	08-01-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	17-01-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Stefan Pasture
Teamleden	Lieve Leconte
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Lager onderwijs: leren leren	10
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	12
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Onderwijsaanbod	14
4.2 Sociale en emotionele begeleiding.....	16
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	17
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	19
6.1 Wat doet de school goed?.....	19
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	20
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	20

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Eureka-onderwijs te Kessel-Lo is een niet gesubsidieerde erkende school voor lager en secundair onderwijs. Het behoort niet tot een officiële scholengemeenschap. De school rekruteert leerlingen vanuit heel Vlaanderen. Ouders zijn bereid om bijzondere inspanningen te leveren om hun kinderen in Eureka te kunnen laten schoollopen. De school slaagt erin een leemte in het onderwijslandschap in te vullen door kinderen met een normale of hogere begaafdheid, maar met ernstige leerstoornissen, een zorgondersteuning op maat aan te bieden met het oog op een succesvolle re-integratie in het gewoon basisonderwijs. De meeste kinderen volgen één tot twee schooljaren onderwijs in Eureka.

Eureka-onderwijs is geen eliteschool maar vaak een laatste reddingsboei voor kinderen uit diverse milieus.

Om na te gaan of de school voldoet aan de onderwijsdoelstellingen onderzocht de onderwijsinspectie in de lagere afdeling het leergebied Nederlands en het onderwijsaanbod betreffende de leergebiedoverstijgende eindtermen van leren leren. Tevens peilde het inspectieteam naar de kwaliteit van het onderwijsaanbod, de sociale en emotionele begeleiding, de regelgeving en de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het pedagogisch project van de school is specifiek en exclusief georiënteerd op begaafde leerlingen met leerstoornissen. De schoolorganisatie staat in het teken van de realisatie van dit project. De leerlingenkenmerken nopen de school tot volgehouden aandacht aan specifieke en gedifferentieerde pedagogisch-didactische ondersteuning, met het oog op een vlotte en succesvolle re-integratie in een gewone basisschool. Om deze missie te laten slagen zijn degelijke structuren en procedures uitgewerkt. De leerbegeleiding staat centraal. Daartoe schept de school de nodige bevorderende randvoorwaarden, zoals professionele omkadering, organisatie van de schoolwerking, specifieke leerzorg en algemeen pedagogisch-didactische professionalisering op het vlak van leerproblemen.

Het team is nauw betrokken bij en geëngageerd voor de schoolwerking. Het onderwijs wordt ingevuld vanuit een orthopedagogische aanpak voor normaalbegaafde en hoogbegaafde kinderen met leerproblemen en -stoornissen. Het geheel resulteert in een bevorderend leer- en leefklimaat voor de leerlingen, waarbij differentiatie de dominante werkvorm is.

De begeleiding van leerlingen met leerproblemen en -stoornissen is het fundament van de schoolwerking. De teamleden brengen de beginsituatie van de leerling en de aard van de leerproblemen deskundig in kaart. Aan specifieke problemen wordt specifieke begeleiding gekoppeld. Daarvoor beschikt de school over deskundige leerkrachten. Het besteedt volgehouden aandacht aan een degelijke planning, aan een heldere structuur en voor de vorderingen van de leerlingen. Naargelang de leerstoornis van de leerling brengen de leerkrachten het curriculum sterk gedifferentieerd aan met leertrajecten op maat. Op die manier vergroot de kans op succeservaringen. Dit bevordert de motivatie van de leerlingen. Leerlingen coachen elkaar. Er is voldoende samenhang tussen de begeleidingsmethodes op schoolniveau en de leergebieden in de lessen. Binnenklasdifferentiatie met aandacht voor doelgerichte leerstrategieën komt duidelijk aan bod. Hierover overleggen de leerkrachten frequent.

Het leergebied Nederlands en leren leren zijn essentiële pijlers in het curriculum. Via een gedifferentieerde methodiek afgestemd op de taal- en leerproblemen bevordert de school de taalvaardigheid en zo ook de redzaamheid van elke leerling. Taal- en leerproblemen worden in alle leergebieden ondervangen door een gedifferentieerd gebruik van stimulerende en compenserende leermiddelen of – methodes. Het aanbod van het leergebied Nederlands is afgestemd op de eindtermen en de leerplandoelen, samenhangend, evenwichtig en volledig. Alle leerkrachten investeren in de samenhang van het leergebied Nederlands met andere leergebieden, in het bijzonder met wereldoriëntatie. Stellen dat de leerlingen in Eureka leren leren, is een understatement. Eén van de sleutels van de succesvolle aanpak ligt vooral in de verwerving van leerstrategieën om leerstoornissen te compenseren.

Ook al krijgen de leergebieden Nederlands en wiskunde omwille van de leerstoornissen een exclusieve klemtoon, toch slagen de leerkrachten erin om ook voor de andere leergebieden een evenwichtig onderwijsaanbod uit te bouwen. Alle onderliggende domeinen krijgen de gepaste aandacht. De leerkrachten passen de leerplannen consequent toe.

Omdat heel wat kinderen kampen met emotionele problemen die vaak aanleiding geven tot een laag zelfbeeld investeert de school op een doelgerichte, doeltreffende, ondersteunende en ontwikkelingsgerichte wijze in de sociale en emotionele begeleiding van leerlingen.

De school besteedt veel aandacht aan kwaliteitszorg. Dit gebeurt via interne reflectie en zelfevaluatie en de opvolging van de leerlingenstromen en de studieresultaten in de school en het vervolgonderwijs. Er is veel aandacht voor professionalisering van het team in functie van de leerbegeleiding. De vertaling naar de lespraktijk is duidelijk merkbaar.

Eureka-onderwijs bekleedt een unieke plaats in het Vlaamse onderwijslandschap en fungeert als een expertisecentrum.

Na documentanalyse, observaties en gesprekken besluit het inspectieteam haar onderzoek met een gunstig advies voor de leergebieden in de focus. Bij het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne werden geen tekorten vastgesteld. De inspectie feliciteert het team voor haar gedreven inzet en heeft vertrouwen in de verdere ontwikkeling van de school.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

leren leren

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate. Dit blijkt uit de kwaliteit van de onderwijspraktijk. Het onderwijsaanbod is doelgericht, evenwichtig en gradueel uitgewerkt. De leerbegeleiding ondersteunt de realisatie van de eindtermen in belangrijke mate. Ze is erop gericht om bij alle leerlingen een zo groot mogelijke leerwinst te bereiken om re-integratie in een volgende school te faciliteren en/of om het getuigschrift basisonderwijs te behalen.

Curriculum	De zelfontwikkelde onderwijsleerpakketten voor Nederlands, in het bijzonder
Onderwijsaanbod	voor spelling en de themaboekjes, zijn richtinggevend voor de planning en de
<i>Referentiekader</i>	concretisering van het onderwijsaanbod voor de verschillende domeinen van het
<i>Planning</i>	leergebied Nederlands. Het team maakte een grondige analyse van zowel de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leerplannen als de eindtermen om schooleigen onderwijsleerpakketten te
<i>Samenhang</i>	ontwikkelen. Het taalaanbod vertrekt vanuit deze onderwijsleerpakketten, maar
<i>Brede harmonische vorming</i>	de ondersteuning is op maat van elk kind uitgewerkt.

De leerkrachten houden bij hun aanbod rekening met de vooropgestelde leerplandoelen en de specifieke zorgbehoeften van de klasgroep en van de individuele leerling. Ze kennen de leerlijn voor Nederlands in voldoende mate en geven veel aandacht aan de leerinhouden en vaardigheden die nodig zijn om aan te sluiten op een hoger niveau. De verticale samenhang komt vooral tot uiting in de onderwijsaanpak die aansluit bij de zone van de naaste ontwikkeling. Het schooleigen taalbeleid vertaalt zich in concrete afspraken die een gelijkgerichte benadering van het taalonderwijs ondersteunen.

Voor de uitwerking van het aanbod legt Eureka-onderwijs eigen klemtonen zoals de verschillende aanpak voor begrijpend en technisch lezen en het aanbod van taalstructuren. De leerstofopbouw per schooljaar bestaat uit concentrische cirkels die de leerstof steeds hernemen en uitbreiden. De leerlingen krijgen ruim de tijd om de aangeboden structuren te verkennen en zich eigen te maken.

Al deze elementen worden uitvoerig en gedetailleerd beschreven in het schoolwerkplan.

Alle leerkrachten bewaken de samenhang van het leergebied Nederlands met de andere leergebieden, voornamelijk met wereldoriëntatie en leggen verbanden met de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor leren leren, informatie- en communicatietechnologie (ICT) en sociale vaardigheden.

Vanuit haar specifieke beleid rond leerstoornissen legt de school specifieke accenten op lezen en schrijven. Deze doordachte acties, in relatie met interactieve en/of klasdoorbrekende werkvormen, bevorderen niet alleen de ontwikkeling van de taalvaardigheden, maar dragen ook bij tot de algemene vorming van de leerlingen, in het bijzonder tot actief leren. Opvallend hierbij is de intentionele aandacht voor zelfgestuurd leren.

Materieel beheer

Uitrusting

Ontwikkelingsmaterialen

Leermiddelen

De teamleden gebruiken een ruim aanbod aan leermiddelen en ondersteunend materiaal om het leerplan kwaliteitsvol te realiseren. Kenmerkend voor deze school zijn de zelf ontwikkelde onderwijsleerpakketten en werkbundels voor leerlingen met specifieke taalstoornissen. De leerkrachten schakelen computertoepassingen in om het taalonderwijs te ondersteunen en om leerlingen met leerstoornissen compenserende maatregelen aan te bieden.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk binnen dit leergebied is evenwichtig en representatief. Om de vorderingen van de leerlingen op te volgen, gebruiken de leerkrachten hun zelf ontwikkelde evaluaties. Ze vullen deze aan met genormeerde lees- en schrijftesten en eindtoetsen. Tijdens het leerproces komt vooral de evaluatie van de attitudes en de vaardigheden tot haar recht, terwijl bij de formele toetsen het cognitieve aspect primeert. Over de evaluatie van de creatieve schrijfvaardigheden en de spreekvaardigheden van de leerlingen maakte het team nog geen heldere afspraken.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk

Evenwichtig en volledig

Het rapport staat in functie van de vooropgestelde doelen of leerinhouden en geeft een duidelijk beeld over het leer- en ontwikkelingsproces voor dit leergebied. Alle leerdomeinen komen evenwichtig aan bod.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De leerbegeleiding binnen dit leergebied is kwaliteitsvol uitgebouwd. Ze vertrekt vanuit evaluatiegegevens, kwalitatieve en kwantitatieve foutenanalyses en permanente observaties en steunt op efficiënt zorgoverleg. De doelgerichte interventies van de betrokken leerkrachten en de leerlinggegevens uit het zorgsysteem verscherpen de beeldvorming en versterken de onderlinge gelijkgerichtheid.

De leerkrachten zorgen voor leerbegeleiding op maat van de individuele leerling of van de groep. De mogelijkheden van klasinterne differentiatie worden ten volle benut om de niveauverschillen tussen de leerlingen op te vangen en om de competenties van de leerlingen te laten ontwikkelen. De leerkrachten krijgen zowel bij de basis- als bij de verhoogde zorg deskundige ondersteuning van het hele team. De leerkrachtengroep ontwikkelt zelf veel aanvullend materiaal om de leerbegeleiding te versterken en levert baanbrekend werk dat nationaal en internationaal gewaardeerd wordt.

Bijzondere aandacht gaat naar de zorgverlening die erop gericht is om de leerlingen een correct zelfbeeld te laten verwerven. Leerlingen met leerstoornissen krijgen handvaten aangereikt om op een positieve wijze om te gaan met weerbarstige leer- en ontwikkelingsmoeilijkheden. Alle teamleden verhogen de weerbaarheid van de leerlingen op een multidisciplinaire wijze. Zowel lees- en schrijfstrategieën als sociale- en emotionele strategieën krijgen een plaats.

Coaching is in Eureka een belangrijke manier van begeleiden. Dit gebeurt zowel door klasoverschrijdende peer teaching waarbij oudere kinderen jongere kinderen ondersteunen, als klasintern.

De leerkrachten verwachten van de ouders een uitermate grote betrokkenheid. Zij houden hen continu op de hoogte over de vooruitgang die de leerlingen maken en over eventuele knelpunten.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**

*Nascholingen
Interne expertise*

De school is een expertisecentrum dat zich voortdurend professionaliseert. Het reflectieve vermogen versterkt het innovatieve vermogen van de school. Zowel met formeel als informeel overleg gaat het team de effecten van de interventies op korte én langere termijn na. Door te hospiteren en met video-opnames evalueren de teamleden de wijze waarop ze functioneren en leren ze van elkaar. De school stelt haar expertise ter beschikking van anderen.

Kwaliteitszorg

Het team gaat de effecten van de interventies na. Ook op basis van de bevestigingen van leerlingen en ouders en van externe evaluaties stuurt de school haar beleid indien nodig bij.

3.1.1.2 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

De lagere afdeling streeft de eindtermen voor het leergebiedoverschrijdende thema leren leren in voldoende mate na. Met het onderwijsaanbod gebaseerd op een samenhangend en gradueel opgebouwde schooleigen planning en met waarneembare onderwijseffecten toont het schoolteam zijn aandacht voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren'.

**Curriculum
Onderwijsaanbod**

*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

De school beschikt over een specifieke visie, een schooleigen werkplan, inclusief een jaarplan om de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren na te streven. De kerngedachten bij de decretale eindtermen vormen het uitgangspunt. De eindtermen zijn het referentiekader.

Het team is van oordeel dat leerlingen met leerstoornissen moeten kunnen terugvallen op basiskennis en vaardigheden en heeft daarom een aantal specifieke opvattingen over leren. Zo ligt er onder andere een belangrijke focus op "ordelijk en systematisch werken", op het inzicht dat "kennis en vaardigheden met verschillende leerstrategieën kunnen verworven worden" en op het gebruik van hulpmiddelen.

Opvallend is de nadruk die de school legt op het ernstig én veelvuldig leren studeren in de thuiscontext.

De school onderzocht de samenhang tussen de eindtermen voor leren leren met andere leergebieden. De leerkrachten streven de eindtermen nadrukkelijk geïntegreerd na in de verschillende leergebieden. Alle leergebiedoverschrijdende eindtermen komen meermaals en diepgaand aan bod. De leerkrachten brengen voldoende aandacht op voor zowel cognitieve aspecten als voor inzicht, attitudes en vaardigheden.

Aandachtspunten worden tijdens klassikale 'prikkel' aangeboden. Het consequent gebruik van een leeftijdsspecifieke leerlingenagenda biedt de nodige aanvullende ondersteuning.

Materieel beheer**Uitrusting**

*Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen*

De school voorziet in voldoende ontwikkelingsmaterialen en leermiddelen om de verschillende eindtermen expliciet na te streven. Het team ontwikkelt ook zelf materiaal gericht op de activering van het leerproces. Vooral voor de leergebieden Nederlands, wereldoriëntatie, Frans en wiskunde bieden en leren de leerkrachten strategieën aan. Ze kiezen er bewust voor om de aanpakstrategieën, uitgewerkt in de onderwijsleerpakketten, niet te visualiseren met wandplaten omdat ze van mening zijn dat de meeste kinderen hinder ondervinden van dergelijke visuele prikkels.

De leerkrachten integreren ICT-toepassingen als vaardigheid om leerstof te verwerken. De doelgerichte inzet van ICT met aangepaste software faciliteert het onderwijs voor de leerlingen. De leerkrachten gebruiken zeer vaak beeldmateriaal om inhoud te visualiseren.

Evaluatie**Evaluatiepraktijk**

*Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

De leerkrachten controleren de planningsdocumenten van de leerlingen voortdurend. Ze houden geregeld korte, gerichte gesprekken waarbij ze de leerlingen aanzetten tot zelfreflectie. Met klasobservaties en de weekendbladen waarin alle leerstof van de voorbije week is opgelijst, volgen de leerkrachten de vaardigheden die nodig zijn om te leren op.

Het is nog geen gewoonte dat informatie over het leerproces van leren leren een expliciete plaats krijgt in het schoolrapport. De rapportering over leren leren resulteert doorgaans in een appreciatie over leef- en leerhoudingen op het rapport. De school zoekt naar een efficiëntere rapportering en zette hiertoe al enkele stappen.

Begeleiding**Leerbegeleiding**

*Beeldvorming
Zorg*

Tijdens hun wekelijkse overleg en op de oudercontacten besteden de leerkrachten aandacht aan de leerhouding van de kinderen. In overleg zoeken de leerkrachten naar passende interventies. Leerlingen leren gebruik te maken van correctiesleutels om hun leergedrag kritisch te benaderen en vergelijken hun eigen werkwijze met de leerstrategieën van andere leerlingen. Leerkrachten ondersteunen dit proces en sturen bij waar nodig.

Professionalisering**Deskundigheidsbevordering**

*Nascholingen
Interne expertise*

Tijdens vormingsdagen lichten de teamleden nieuwe inzichten, kennis en projecten toe en wisselen ze informatie uit. Het schoolteam volgt systematisch trends en evoluties op en implementeert nieuwe visies op basis van literatuur.

Het aspect leren leren staat op de voorgrond in deze school. Met enquêtes en informele bevestigingen bij oud-leerlingen en ouders onderzoekt het team de effecten van haar onderwijs en stuurt deze zo nodig bij.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne en externe dienst blijkt dat de school met een nieuw actief en dynamisch beleid eventuele tekorten opspoort en op een systematische wijze wegwerkt.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	neen
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	neen
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	neen
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid De schoolvisie, geconcretiseerd in het pedagogisch project, sluit aan bij de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en de leerplannen en vermeldt een onderwijsaanbod gericht op brede vorming, actief leren, zorgbreedte en samenhang. Alle teamleden geven aan dat zij de krachtlijnen van dit project van harte onderschrijven. De arbeidsintensieve vertaalslag naar de praktijk verloopt naar wens.

De specifieke missie van deze school vraagt van alle betrokken teamleden een gelijkgerichte visie en krachtig engagement. Het voorbeeldig uitgewerkte schoolwerkplan beschrijft per leergebied uitvoerig wat er van elk teamlid verwacht wordt met betrekking tot het onderwijsaanbod en de pedagogisch-didactische aanpak. Permanent overleg zorgt ervoor dat de neuzen steeds in dezelfde richting staan. De visie van de school wordt efficiënt vertaald naar het onderwijsaanbod.

Ondersteuning De leerkrachten zijn erg begaan met het welbevinden van de leerlingen. Deze houding weerspiegelt zich in de bestede zorg en in het respect dat het schoolteam voor elk kind manifesteert. De teamleden creëren individueel en als team een veilige leeromgeving waarbinnen zij de leerlingen aansporen en uitdagen om te leren en om zich te ontwikkelen. Eureka-onderwijs beschikt over de bijzondere expertise om zowel de teamleden als de leerlingen op een uitmuntende manier te ondersteunen.

Een gedragen visie op goed onderwijs inspireert de onderwijspraktijk. Het veelvuldig formeel overleg, de bekommernis om de leerplannen toe te passen en de zorg voor de horizontale samenhang in het aanbod resulteren in een kwaliteitsvolle klasorganisatie. De verticale samenhang van het aanbod is gegarandeerd, maar is gezien de relatief korte periode van aanwezigheid in de school niet vanzelfsprekend.

Divers bronnenmateriaal, waaronder ook onderwijsleerpakketten die de teamleden gezamenlijk mee ontwikkelen, ondersteunen het aanbod.

Voor de leergebiedoverschrijdende thema's sociale vaardigheden, leren leren en ICT neemt het team allerlei geïntegreerde initiatieven. ICT wordt als een belangrijke ondersteuning bij het leerproces aanzien en vele leerlingen gebruiken een persoonlijke computer.

De leerkracht voor bewegingsopvoeding voorziet een leerplangericht onderwijsaanbod dat ze nauwgezet bewaakt. Naast de aandacht voor motorische competenties en vaardigheden streeft zij ook de attitudinale doelen intentioneel na.

Leerkrachten leveren voortdurend inspanningen om het onderwijsaanbod af te stemmen op de behoeften van de kinderen en houden rekening met de individuele vaardigheden, competenties en ondersteuningsvragen.

De activiteiten in de klasgroepen vertonen een samenhang met actuele gebeurtenissen en met de leef- en belevingswereld van de kinderen. De horizontale samenhang van het onderwijsaanbod tussen de verschillende leergebieden en de domeinen onderling, specifiek voor Nederlands, wereldoriëntatie en de leergebiedoverschrijdende thema's, is opvallend en algemeen aanwezig. Tijdens de schoolprojecten en de musical benutten de leerkrachten de kansen om geïntegreerd te werken en om de verbondenheid over de klasgroepen heen te versterken.

De leerkrachten kiezen voor een pedagogisch-didactische aanpak die de leerlingen door activerende werkvormen aanzet tot zelfwerkzaamheid, probleemoplossend denken en samenwerking. Deze aanpak verhoogt het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen en bevordert hun leerstijl.

Het team hanteert voor de leergebieden Nederlands, wereldoriëntatie en wiskunde prioritair onderwijsleerpakketten om het onderwijsaanbod vorm te geven. Deze zijn gebaseerd op de leerplannen. De leerkrachten zijn ervan overtuigd dat hierdoor de verticale samenhang is gewaarborgd en dat zij voldoen aan hun maatschappelijke opdracht. Leerplannen worden na de ontwikkeling van de onderwijsleerpakketten slechts in beperkte mate als richtsnoer gebruikt. Voor leergebieden waarvoor geen vaste onderwijsleerpakketten ingeschakeld worden, zoals muzische vorming, is de verticale samenhang veeleer beperkt. Hiervoor ontbreken eenduidige schoolafspraken die voor een graduele opbouw en een koppeling aan het leerplan moeten zorgen. De school doet waardevolle inspanningen om het leergebied muzische vorming tot haar recht te laten komen, o.m. met muzische projecten. De mate waarin leerkrachten over voldoende muzische vaardigheden beschikken is leerkrachtafhankelijk.

De teamleden bieden wereldoriëntatie thematisch en in combinatie met Nederlands aan. Veel leerlingen hebben een grote belangstelling voor en voorkennis over wereldoriëntatie en dagen hun leerkrachten voortdurend uit om hun leergierigheid en nieuwsgierigheid te stillen.

Doeltreffendheid De school kenmerkt zich door een doorgedreven analyse en interpretatie van evaluatie- en voortgangsgegevens en door de nauwgezette uitvoering van doelgerichte zorginterventies.

De teamleden benutten de kansen om de kwaliteit van het onderwijsaanbod systematisch te bewaken en bij te sturen.

Ontwikkeling Het team stuurt het onderwijsaanbod zelfkritisch bij waar nodig. Hiertoe schakelt het observaties, evaluatiegegevens, ervaringen met de onderwijsleerpakketten en zelf aangevoelde onderwijsbehoeften in.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid Het team werkt doelgericht aan de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen. De meeste kinderen kampen met een laag zelfbeeld omwille van hun leerstoornissen en hun vorige schoolloopbaan. De school heeft een duidelijke visie en aanpak om haar leerlingen te leren omgaan met hun beperkingen. Ze hanteert hierbij de slagzin: 'Je kunt niet van alle kinderen grote sterren maken, maar je kunt ze wel doen schitteren'. De schooleigen visie vertrekt van het belang van de ontwikkeling van het zelfvertrouwen. Hierbij zijn de drie pijlers 'veiligheidsgevoel, ondersteunend optreden en succeservaring' richtinggevend. Deze visie vertaalt zich naar een beleidsaanpak met duidelijke doelen en acties. De school communiceert haar aanpak op een transparante wijze met alle betrokkenen.

Ondersteuning De teamleden benutten de voorziene structuren en elkaars expertise om dit proces kwaliteitsvol te ondersteunen ten volle. Ze zorgen in eerste instantie voor een gestructureerde en veilige leef- en leeromgeving. Dit gebeurt vanuit een preventieve aanpak die steunt op de drie pijlers voor de ontwikkeling van zelfvertrouwen. Om een sfeer van veiligheid te creëren, stelt het team duidelijke grenzen en maakt het goede afspraken die ze consequent naleven. Binnen een open schoolklimaat kunnen de leerlingen hun problemen openlijk bespreken en hun gevoelens en opvattingen uiten. De ondersteunende rol van de leerkracht en de intentionele aandacht voor succeservaringen zijn opvallend. De teamleden gaan voor elke leerling de uitdaging aan om te zoeken naar aspecten waarin hij of zij kan groeien.

Doeltreffendheid Naast de geïntegreerde sociale en emotionele begeleiding voorziet de school ook in een doeltreffende ondersteuning van leerlingen met meer specifieke noden. Dit gebeurt op basis van diagnostische observaties, screenings en signalen van alle participanten.

De kleinschaligheid van de school, het intensieve formele en informele overleg, de grote betrokkenheid van de ouders en de beschikbare expertise dragen er in sterke mate toe bij dat de leerkrachten snel en gepast kunnen ingrijpen. De school erkent ook haar grenzen bij zware sociale en emotionele problemen en verwijst dan terecht door naar het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) en naar externe hulpverlening.

De teamleden reflecteren op de aanpak en de doeltreffendheid van hun sociaal-emotionele begeleiding. Op basis van enquêtes, permanente observaties, intern overleg, leerlingbesprekingen en oudercontacten gaat de school na of ze voldoende resultaten boekt bij haar leerlingen. Uit de enquêtes van schoolverlaters over hun zelfbeeld, studievaardigheden en studiebeleving blijkt alvast een grote tevredenheid.

Ontwikkeling De leerkrachten spannen zich met volgehouden aandacht en ijver in om de leerlingen sociaal-emotioneel te begeleiden. De school stuurt haar werking systematisch bij en houdt hierbij sterk rekening met de verwachtingen en vragen van de participanten en van de overheid. De informatie van ouders en leerlingen bepaalt mee de sociaal-emotionele ondersteuning die aan het individuele kind of aan de klasgroep wordt geboden. De teamleden professionaliseren zich geregeld in functie van de sociale en emotionele begeleiding.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Alle leerkrachten ervaren de sfeer in de school als collegiaal, warm, hulpvaardig en respectvol. De bereidheid om elkaar op pedagogisch-didactisch, maar ook op intermenselijk vlak bij te staan en te ondersteunen, is groot.
- Het leiderschap staat doelgericht in het teken van de operationalisering van het pedagogisch project van de school en is gebaseerd op het privé-karakter van de organisatie. Het organisatiemodel is een matrixmodel waarin mensen zich organiseren rond een centraal doel. Wat eertijds begonnen is met amper twee medewerkers is thans uitgegroeid tot een team van een twintigtal leden. De oprichtster en coördinator-directie is het gezicht van de school. Ze is verantwoordelijk voor de dagelijkse werking van de school en fungeert als belangrijkste interne en externe gesprekspartner. Ze slaagt er samen met een aantal dragende medewerkers in het dagelijks functioneren van de school efficiënt te organiseren en door zelf les te geven, schraagt ze het pedagogisch-didactisch handelen van de teamleden. Ze weet hoe haar teamleden werken en of er zich eventueel problemen voordoen. Er is geen hiërarchische structuur. De schoolleiding streeft ernaar om bij alle beslissingen voor voldoende draagkracht en gelijkgerichtheid te zorgen.
- Visieontwikkeling** Het pedagogisch project vertrekt vanuit een duidelijke visie en is volledig afgestemd op de specificiteit van de doelgroep. Alle beleidsonderdelen en daaraan verbonden beleidsdocumenten staan volledig in het teken van de operationalisering van deze visie en alle leerkrachten zijn hiermee vertrouwd. Het onderwijskundig beleid wordt gekenmerkt door een analytische aanpak van zowel problemen als bijstellingen.
- Besluitvorming** De participatieve besluitvorming vergroot de betrokkenheid van het team bij de algemene schoolwerking. Beleidsbeslissingen met een impact op lange termijn steunen op een overlegmodel. Door de kleinschaligheid van de organisatie is er veel informele interactie en communicatie. Hierdoor krijgt het team de kans om zijn zelfreflecterend vermogen voortdurend aan te scherpen en kan de schoolleiding rekenen op relevante feedback. Overleg over een beslissing is steeds een absolute noodzaak, vandaar het geregeld teamoverleg. Dit overleg is doelgericht en er wordt vooraf een agenda bepaald.
- Kwaliteitszorg** In de school is een cultuur van systematische en doelgerichte kwaliteitszorg aanwezig die erop gericht is om verschillende aspecten van de schoolwerking in kaart te brengen. Het team benut de beschikbare leerlingenresultaten, de resultaten van externe onderzoeken en de gegevens over de doorstroming in het vervolgonderwijs voldoende om een objectief beeld te krijgen van haar onderwijsrendement, om wat goed gaat te behouden en om mogelijke verbeteringen door te voeren. De school beschikt over een strategie om het eigen functioneren in beeld te brengen met de opvolging van het vervolgonderwijs van de leerlingen. Op basis hiervan gebeuren er bijstellingen. De netwerking van de school wordt doelgericht uitgebouwd via externe studiedagen door medewerkers, mailing naar Leuvense scholen, CLB's en zorgverleners en een info-avond.

Talenbeleid De school heeft een duidelijke visie over het belang van taal en taalvaardigheid in de begeleiding van leerlingen met leerstoornissen. Het talenonderwijs is een essentiële pijler in het curriculum. Via een gedifferentieerde methodiek afgestemd op de taal- en leerproblemen bevordert de school de taalvaardigheid en zo ook de redzaamheid van elke leerling. De leerkrachten hanteren technieken en strategieën uit de talige leergebieden om de woordenschat in de andere leergebieden voldoende toegankelijk te maken. Taal- en leerproblemen worden in alle leergebieden ondervangen door een gedifferentieerd gebruik van stimulerende en compenserende leermiddelen of -methodes. De school volgt de effecten van het talenbeleid op met interne evaluatie van de leervorderingen en de feedback over de leerprestaties in het vervolgonderwijs. Op basis van deze gegevens evalueert ze de kwaliteit van haar aanpak en stuurt ze bij waar nodig. De school heeft op het vlak van talenonderwijs voor leerlingen met leerproblemen een grote professionaliteit opgebouwd. Die geeft ze op vraag door aan andere scholen en de overheid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De aandacht voor een evenwichtig onderwijsaanbod voor het leergebied Nederlands, met het leerplan als referentiekader.
- Een op maat gesneden onderwijsaanbod voor Nederlands.
- De preventieve en verhoogde zorg voor leerlingen met specifieke taalproblemen en -stoornissen.
- De efficiënte acties om de lees- en schrijfvaardigheden van de leerlingen te verhogen vanuit een zelf ontwikkelde methodiek.
- De aandacht voor de horizontale samenhang tussen de domeinen van het leergebied Nederlands en van het leergebied Nederlands met het leergebied wereldoriëntatie en de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ICT en leren leren.
- Het doeltreffend gebruik van ICT ter ondersteuning van de begeleiding van leerproblemen.
- Het leren van en met elkaar.
- De planmatige uitwerking van de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor leren leren.
- De systematische en geïntegreerde aandacht voor leren leren en in het bijzonder de verhoging van de weerbaarheid van de leerlingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De inzet voor een grote betrokkenheid en het positief zelfbeeld als basis voor het ontwikkelen en leren.
- De bewaking van de professionaliteit inzake de begeleiding van specifieke leerproblemen.
- De intrinsieke motivatie van de teamleden om als school positief te ontwikkelen.
- De doelgerichte, doeltreffende, ontwikkelingsgerichte en ondersteunende aanpak van de sociale en emotionele begeleiding.
- De doelbewuste aandacht voor de afstemming van het onderwijsaanbod op de specifieke noden van elk individueel kind, vanuit een schooleigen visie.

Wat betreft het algemeen beleid

- De operationalisering van het pedagogisch project.
- De bewaking van de onderwijskwaliteit in functie van de re-integratie in het basisonderwijs en de gerichtheid op voortdurende ontwikkeling en bijsturing.
- De participatieve besluitvorming.
- De multiplicatie van de verworven expertise i.v.m. onderwijs en leerstoornissen zowel intern als extern ten behoeve van andere scholen en de overheid.
- De inschakeling van de talenten van leerkrachten en leerlingen.
- Het innovatief, adaptief en reflectief vermogen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Stefan Pasture de inspecteur-verslaggever	Anny COOREMAN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	